

KÖVETELMÉNYRENDSZER

Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar	Oktatási szervezeti egység megnevezése: Népegészségügyi Intézet
Tantárgy neve: Gyógyszerésztörténet Tantárgy típusa: kötelező/kötelezően választható/<u>szabaddon választható</u> (a megfelelő aláhúzendó) kódja: kreditértéke: 2 pont	
Tantárgy előadójának neve: Prof. Dr. Kapronczay Károly	
Tanév: 2012-2013	
A tantárgy feladata a képzés céljának megvalósításában: A gyógyszerésztörténet, amely magába foglalja a gyógyszerészet komplex történetét az ókori szerzők írásaitól a középkoron keresztül a gyógyítás materiális lehetőségeit, a gyógyszerkincsek fellelését, elkészítési módjait, különböző szemléletek és tapasztalat alapján egyetemes és Kárpát-medencei történetének feldolgozása alapján.	
A tárgy tematikája (lehetőleg heti bontásban, sorszámozva): 1./ A medicina és a gyógyszerészet kapcsolata az ó- és középkorban. Az ókori szerzők munkáiban a terápia részeként jelentkeznek a gyógyszerleírások, javaslatok. Avicenna Kánonjában külön fejezetet szentel a gyógyszereknek, gyógyszerkészítésnek. A középkori kolostori medicina fontos része a gyógynövényismeret, az ókori szerzők lemásolt munkáiban külön kiemelt helyen szerepelnek a gyógyszerészeti ismereteket. 2. Kolostori patikák, Alkémia, mint a gyógyítás segédtudománya. Paracelsus /antimon, arzén, higany, fémsók, stb./ mesterségesen előállított gyógyszerek, az orvosi vegytan képviselője. Gyógyszerkereskedelem kezdete. 3./ A gyógyszerészeti kultúra a középkorban A kolostori és városi gyógyszerházak, a városi jog és a patikaalapítás, gyógyszerész céhek. A gyógyszerész helyzete a középkorban. Felvidéki gyógyszerházaink, a hódoltsági terület Gyógyszerészeti kultúrája. gyógyszerkészítő műhelytől a patikáig, legrégebbi gyógyszerházaink. A gyógyszerészeti eszközök fejlődése. 4./ A gyógyszerészképzés korszakai Az európai és a hazai gyógyszerészképzés formái és korszakai, a 18. századi képzési reformok, a gyógyszerészképzés az orvosi karokon, a 19/20. századi reformok, az önálló gyógyszerészeti karok megjelenése, a gyógyszerésztörténelem oktatása az európai és a magyar egyetemeken. 5./ A gyógyszerésztörténet könyvtári-levéltári- forrásai A gyógyszerésztörténet könyvtári és levéltári forrásai /gyógyszerkönyvek, manuálisok, disszertációk, receptgyűjtemények, stb./	

6. **A gyógyszerészettörténet múzeumi - forrásai** gyógyszerészettörténeti múzeumok, múzeumi patikák, berendezések, állványedények, stb.

7./ **Művészet és gyógyszerészet**

Gyógyszerészi ikonográfia, a gyógyszerészek és gyógyszertárak a képzőművészetben, numizmatika, kispasztika. Stb.

8./ **A hazai egészségügyi igazgatás és a gyógyszerészet**

Az „orvosi hivatalok” középkori formái, a városi és vármegyei szervezetek, a felvilágosult abszolutizmus igazgatási reformja és az orvosi igazgatás helytartótanácsbeli és a vármegyei-városi formái, a minisztériumi rendszer, igazgatási formák. Az 1770. évi az 1876. évi közegészségügyi törvény gyógyszerészettel, gyógyszerészképzéssel kapcsolatos intézkedései, két világháború közötti reformok, az 1945 után kialakult formák.

9./ **A gyógyszerészek és az állam kapcsolata**

A hazai gyógyszerészek, gyógyszertárak számának alakulása alakulása a 18-20. században, a gyógyszerész helye az egészségügyi igazgatásban /1770. 1876. 1908. évi közegészségügyi törvények szerint/, a gyógyszerészi érdekvédelmi mozgalmak, az érdekvédelem társasági és kamarai formái.

10./ **A gyógyszeripar kialakulása Európában és hazánkban**

A gyógyszertártól a gyógyszergyárig. A szerves vegyipar kialakulása. Az ipari jellegű termelés szükségessége. Az első európai gyógyszergyárak megalapítása, az első magyar üzemi jellegű gyógyszergyártás a 19. század utolsó harmadában, a magyar gyógyszergyárak megalapítása, gyógyszeripar a 20. században. A gyógyszerkereskedelem.

11./ **A magyar gyógyszerészet a 19/20. században**

Állami beavatkozás gyógyszertárak számának növelésére, a gyógyszerkészítés szabványai, a gyógyszerkönyvek, út a magyar gyógyszerkönyv megszületéséhez. A magyar kémiai műnyelv. Hazai gyógyszeripar. Hatósági gyógyszerellenőrzés, gyógyszerkutatás, gyógyszerbiztonság.

12./ **Nagy magyar gyógyszerészek**

13. **Konzultáció**

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Jelenlét: kötelező, max. 3 hiányzás, beszámoló megadott tematikából.

Az igazolás módja a foglalkozásokon és a vizsgán való távollét esetén: orvosi/egyéb igazolás

A félévközi ellenőrzések (beszámoló, zárthelyi dolgozatok) száma, témaköre és időpontja, pótlásuk és javításuk lehetősége:

Számonkérés: gyakorlati jegy, kollokvium: írásbeli. Szorgalmi időszak végén. Megbeszélés és új időpont kiírása szerint.

A félév végi aláírás követelményei (ideértve a hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak számát és típusát is): **tesztírás**

Az osztályzat kialakításának módja: egyéni elbírálás alapján

A vizsga típusa:

Vizsgakövetelmények:

A vizsgajelentkezés módja:

A vizsgajelentkezés módosításának rendje:

A vizsgáról való távolmaradás igazolásának módja:

A tananyag elsajátításához felhasználható jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom

listája: Schultheisz Emil, Birtalan Győző: Orvostörténelem. Jegyzet. SOTE. 1986. Budapest.

Kapronczay Károly: Fejezetek a 125 év magyar egészségügyének történetéből. Semmelweis OML.2001.

Budapest., A medicina krónikája szerk. Heinz Schott.Officina Nova. 1993.Dortmund.